

er Rytterirekrutterne, Forespørgslen omhandler, kan det være, at jeg vil blive afbrudt af Formanden, og det skal jeg saa finde mig i; det er kun ganske kort, hvad jeg vil sige. Af det ærede Medlem for Dorfens (Bajer) blev der før nævnt, at der var usædvanlig mange Sygdomstilfælde og Dødsfald iblandt Rekrutterne iaar; baade i Bladene kan man se og ved mundtlig Samtale trindt om kan man høre om dette. Jeg har hørt, at Grunden skal være den — det kan være, at det er selt, men det vil jo være rigtigt at faae det undersøgt —, at de ere blevne noget usædvanligt strengt trukne igjennem, saa at de mange Gange blive drivvaade af Svøb, og i denne Tilstand i dette usædvanlige kolde Foraar have maattet lægge sig en halv eller en hel Time til Vækning, og de ere saa komne til at ryste — jeg har det fra Soldaters Mund, der have prøvet det — over hele deres Legeme i høj Grad. De have søiet til, at, naar de kom hjem i drivvaad Tilstand, saa maatte de ikke have Lov at lukke Vinduerne — det byder maaste Reglementet —, og i den kolde Træt kom de saa til at fryse og ryste af Kulde. — Der er et Spørgsmaal, jeg kunde have Lyst til at stille til Lovkyndige. Det er mig meddelt, at, naar disse Rekruter dø, blive de obducereb, uden at Forældrene vide det Allermindste derom. Jeg mødte forleden en Mand, som havde været i Kjøbenhavn og hentet Liget af sin Søn, der var død af Lungebetændelse — det er jo især Lungebetændelse, der hersker —, og da han saae, at Liget var obduceret, blev han baade forbauset og bedrøvet. Jeg spørger, om de have Lov dertil uden Forældrenes Billie og Vidende. Jeg stiller det kun som et Spørgsmaal. Jeg haade ogsaa Lyst til at vide, om der blev anstillet Undersøggelser isjor, da man læste og hørte saameget om mangfoldige Sygdomstilfælde ved Garden og det heb, at det skulde være af Overanstrengelse paa Fælleden — om det er Tilfældet eller ikke, skal jeg lade være usagt. Siden jeg nævner Garden, vil jeg drage et sidste Træk frem fra Infanteriets Leir; jeg krumper mig en Smule derved, for 2 Aar siden var der en Rekrut ved Garden, som ikke kunde lukke det venstre Die uden at lukke dem begge to — det Tilfælde møder flere Karle. Han maatte døie grumme meget derfor. Han maatte lide mange Skjælsord og megen Haan derfor; men Kronen blev sat paa Bærket en Dag, da en Underofficer tvang ham til at bukke sig ned og dyppe sin Finger i Gjødnings og Smørre det paa sit Die. Det er i højeste Grad nedværdigende for en ærefjær Karl at blive tvungen til Sigt. Jeg har selv været Soldat og kjender fra den Tid, hvorledes det gik til, og der er vel ingen stor Forbedring slet fra den Tid til nu. De mærkvaerdigste, forunderligste, mest forbausende og ogsaa haanende Skjælsord regner det med fra Morgen til Aften, Ruf og Stød og Slag regnede dengang ned; vi høre, at det ikke er bedre nu.

Hvorfor skal Solbaten have en saa streng Behandling? Der siges fra Stofmilitær Side, at det er nødvendigt, for at de kunne blive hårde og dygtige Soldater. Ja det, at de unge Mennesker kunne blive hårde og dygtige Soldater til Fædrelandets Forsvar, kunne vi let blive enige om er godt og nødvendigt; men at det er nødvendigt for at uddanne dem til gode Soldater, at de ofte blive ligesom umenneskelig behandlede som Umælende og hundsede, kan jeg paa ingen Maade indse. Min Erfaring gaar i den Retning, at de Befalingsmænd, der tage menneskelig paa Tingene, drive det videst med deres Folk, og man maa jo dog sige, at de Soldater, der dø eller miste Helbredden for bestandig, kunne ikke blive dygtige Soldater i Krigstid. Selv de, der gaa Heren igjennem og bevare deres Helbred, ere dog stillede saaledes, at, selv om de ere blevne ganske dygtige, kunde de være blevne mere dygtige, hvis de vare blevne tagne paa anden Maade. Hvorfor skulle de mange Skjælsord, Slag o. s. v. til? Jo, for at vi kunne faae Lydighed, siges der fra de Stofmilitærens Side, Lydighed skulle vi have i Hæren. Der er Ingen, der optræder derimod. Vi ville gjerne have Lydighed, men den Lydighed, som kommer ved den brutale Behandling, er der slet ingen Guld i. Hvorfor uddanne vi Soldater? For at de kunne forsvare Fædrelandet. Naar vi skulle tale om Lydighed, maa vi derfor tale om, hvilken Lydighed holder bedst, naar det gjælder? Jeg har været i Krig og kan af egen Erfaring bømme en Smule om dette. Jeg har fra Krigens Tid hørt et Udtryk omtrent saadan: Vor Lieutenant er et Skarn, kunde jeg, skulde min første Kugle ramme ham; men jeg har ogsaa hørt et andet Udtryk saaledes: Vor Lieutenant er en dygtig Mand, en deilig Mand, det er en Skam at gjøre ham imod, og vi gaa med ham, hvor han vil have os hen. Vilken af de to Lieutenanter havde den største Magt over Tropperne? Hvem havde faaet den største Lydighed frem? Ja, Svaret ligger jo saa overmaade nært, at jeg ikke engang behøver at give det. Jeg mener, at vi skulle se at virke hen til at faae en anden Mand ind i vor Hær og at faae Stillingen noget anderledes, Behandlingen noget mere menneskelig. Den kolde, stive, tidt raa Tone og ofte ligesom umenneskelige Behandling, som raader, virker sløvende. Den gjør de unge Mennesker kjede af det; jeg kan betæste, hvad den ærede Forespørger før sagde, at mangfoldige unge Mennesker komme med Liv og Lyst til Ljenessten, glade ved, at de skulle uddannes til Fædrelandets Forsvar, men blive forpinte, forfnytte og kjede af det; de studse ved det, for de have aldrig tænkt sig, at Livet der kunde være saaledes. Det skal ogsaa erindres, at, efterhaanden som Oplysningen stiger i vort Folk, kommer ogsaa Selvstændigheds- og Færsfølelsen mere end forhen frem hos